

ԱՄԵՆ. Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԺ ԶՈՐ ԺՆՆԴԵԱՆ ՊԱՏԳԱՄԸ

Բ Ե Թ Ղ Ե Հ Է Մ Ի Ս Ո Ի Ր Բ Ա Յ Ր Է Ն

Ժ Ո Ղ Ո Վ Ո Ի Ր Դ Հ Ա Յ Ա Յ

ՈՐ ՅԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, Ի ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԵՒ Ի ՍՓԻՒՌՍ ԱՇԽԱՐՀԻ

Կը խօսիմ ձեզի Բեքդեհէմի մեր Տիրոջ Ծննդեան սրբա-
վայրէն, ուր մօտ երկու հազար տարիներ առաջ ծնաւ աշխարհի
Փրկիչը: Աստուածային մանուկը որ վերստին կը ծնի մեր հոգի-
ներուն մէջ, խորհուրդն ու մարմնաւորութիւնն է սիրոյ եւ խաղա-
ղութեան, ինչպէս յայտնեցին հրեշտակները ծննդեան սրբազան
գիշերուան մէջ:

Սէրն ու խաղաղութիւնը երկուորեակ զգացումներ եւ իրո-
ղութիւններ են, զիրար կանչող եւ ամբողջացնող: Սիրել, ազա-
տագրել է մարդը, վերածելու գայն հրեշտակի մը՝ որուն մէջ եր-
կիրն ու երկինքը հաշտուիլ կարենային: Անձնասիրութիւնը, որ-
կրածէտ ցանկութիւնները ազգերու, հասարակաց պարտութենէն
վերջ, հարիւրապատկած են ատելութիւնը ժողովուրդներու մի-
ջեւ: Գծտութիւնը չարիք մըն է, պատերազմը՝ ռնիր, իբրեւ ամե-
նէն անգութ յայտնութիւնը ատելութեան: Երբ օր մը գոհերը կա-
րենան զքալ իրենց դահիճներուն, այն ատեն մեր բնութեան եւ
կեանքի ցաւագին աղէն պիտի կրնայ բխիլ սիրոյ եւ խաղաղու-
թեան զարունը:

Այսօրուան քաղաքակիրթ կոչումը աշխարհը նորէն կը
բնդայ շառաչիւնովը փլատակներուն: Մարդիկ ատելութեան եւ
բոյներու գինովութեան մէջ ինքզինքնին կ'սպառեն, որոշելու հա-
մար քէ ո՛վ պիտի ունենայ աւելի մեծ ածու մը եւ խոշոր քսակ մը:

Բանականութիւնը, մեր օրերու գիտութիւնը չկրցին կըշ-
տացնել հոգին: Համբեցինք աստղերը, կապեցինք աշխարհները
գաղափարներու մետաքս քելերով, բայց իրերը յամաօրէն մնա-
ցին միշտ նոյն: Փորձեցինք արուեստը, բայց մեր կարողութիւն-
ները յուսահատութեան տարին մեզի, վասնզի բացարձակը, որուն
սեւեռութեան մեր աչքերը, ձեւերու մէջ կարելի չէ ամփոփել:

Սիրել կը նշանակէ յաւերժութիւնը գրաւել եւ լեցնել գայն:
Աստուած միայն կրնայ վերջացնել ինչ որ սէրը կ'սկսի: Այս անհա-
ռելի սիրոյն է որ կ'ակնարկէ առաքեալը, երբ կ'ըսէ. «Եթէ մարդ-
կային բոլոր լեզուները խօսիմ և հրեշտակներու բարբառն ալ հաս-
կընամ, եթէ սէր չունենամ՝ ոչինչ եմ»:

Մարդկութիւնը պէտք ունէր այս գիշեր մարմին առած սի-
րոյ իշխանին, աշխարհը տաքցնող Սուրբ Հոգիին, որ կրակի պիտի
վերածէր մեր կար, պղտոր եւ գունատ մեր խորհուրդներուն

պարզեցնելու ստեղծումին հրաշքը: Հոգին որ չի գար մեզի այս աշխարհի ուժերէն, որ յանբժական ժայթքն ու բխումն է լոյսի եւ սիրոյ, որ մեզի կը բերէ հաւաստիքը թէ մարդուն տրուած է այլ-եւս իր կեանքը այլակերպելու, պայծառակերպելու աստուածայինին մէջ եւ գայն տանելու յանբժին:

Իսկ խաղաղութիւնը պտուղն է սիրոյ: Աշխարհը միշտ սուրբի եւ հերոսի լուսապսակներով պատուեր է խաղաղութեան առաքելները: Անոնք մեր օրերու բառով կոչուին բարեկարգիչ, եղբայրութեան քարոզ կամ առաքիւնութեանց ասպետ, մարդեր են որոնք կը ջանան մեղմել մեր ներքին բռնկումները եւ կարելի հաւասարակշռութեան իջեցնել պատճառները՝ որոնք զմեզ իրարու դէմ կը գինեն: Այդպիսիներուն է որ կ'ակնարկէ մարգարէն, երբ կ'ըսէ. «Իբրեւ զի գեղեցիկ են ի վերայ լեռանց ոտք աւետարանչի համբաւուն խաղաղութեան»:

Գիտեմ թէ դուն կը հաւատաս, հաւատացած ես միշտ, ժողովուրդ Հայոց, արդարութեան, սիրոյ, խաղաղութեան եւ անոնց փրկարար փառքին: Դու պատմութիւնդ արնագեղ եւ հսկայամարտներքուածն է այդ խոյանքին: Դուն կը քար ինքզինդ ըլլալ, ու յարատեւ, որովհետեւ հաւատացիր Բեթղեհէմի խորհուրդին եւ ամէն տարի մանկացեալ Աստուծոյ հետ կը քար մայրացնել քու հոգիդ:

Ինչ փոյթ գառանցանքը մարդերու, շառաշիւնը կործանումներու, պաշտամունքը ուժին եւ մամոնային: Մենք կը հաւատանք որ իր տիեզերական սէրը, ցանուած մարդոց հոգիներուն մէջ, կ'անի ու կը մեծնայ ամէն օր, ըլլալու հսկայ ծառը եղբայրութեան, իր հովանիին ներքեւ առնելու ամբողջ մարդկութիւնը՝ համաձայն իր պատգամին:

Խաղաղութեան իդձերու եւ ռազմաշունչ կիրքի խառնուրդ մըն է կեանքը, եւ ատոր համար թերեւս գեղեցիկ: Բարիին ու չարին հակամարտութեան հանդէսն է անիկա, ուր արդարութիւնը իր ուժը կը փորձէ ամէն ֆայլափոխին, հակառակ իր առջեւ ցցուող արգելիներուն: Յամբ քայլ ամուր գնացով մարդկութիւնը դէպի անարիւն պատերազմ, այսինքն կենդանի խաղաղութեան կ'երթայ, զից ու դերբուկ ուղիներով:

Ժողովուրդ Հայոց որ ի սփիւռս աշխարհի, նուիրական այս գիշերով կեցած Սուրբ Ծննդեան վեհավայրին մէջ, քեզի կը փոխանցեմ աւետիսը, որուն հաւատքը քան դարերէ ի վեր կը լիցնէ եւ կը գորացնէ մեր քրիստոնէական կեանքը: Զայն քեզի կը փոխանցեմ նոյնութեամբ, իբրեւ Տիրոջ արիւնով քաթախուած նշխարը:

Աղօթեմք ի սրտէ, որ Բեթղեհէմի երկնքին վրայ յայտնուած աստղին լոյսովը լուսաւորուին աշխարհի ղեկավարներուն միտքերը, տեսնելու համար խաղաղութեան իրական համբան, որայէտի կարելի ըլլալ սէրն ու խաղաղութիւնը հաստատել այս երկրի վրայ, Աստուծոյ փառքին և մարդերու բարիքին համար: Ամէն:

18 Յունուար 1978

Ս. Ծնունդ